

pilot groenonderhoud

Rijvoortshoef, Benraatshoef

evaluatie

Aanleiding

In de coalitie-overeenkomst 2014-2018 "uitnodiging voor de toekomst" is het speerpunt bij het onderwerp Leefbaarheid en Wonen: "Vergroten samenhang in de wijken en betrokkenheid inwoners bij de directe leefomgeving". Eén van de in de coalitie-overeenkomst genoemde manieren om dit te bereiken is het uitvoeren van een pilot groenonderhoud in een wijk in één van de kernen.

Er zijn drie locaties geselecteerd:

1. Van Beuckelaerstraat tot Pieter van IJpelaarstraat
2. Kleine Donk tot Roemer Visscherstraat
3. Rijvoortshoef, Benraatshoef

Deze locaties zijn geselecteerd op basis van de technische kwaliteit van het groen, de ervaring (buitendienst en binnendienst), meldingen en de (bij de gemeente bekende) betrokkenheid van bewoners.

In december 2014 besloot de gemeenteraad de locatie "Rijvoortshoef, Benraatshoef" aan te wijzen als locatie voor de pilot. Waarbij de ervaringen, beleving en wensen van de bewoners/gebruikers het uitgangspunt vormen.

Proces

Alle bewoners wonende in het gebied hebben schriftelijk een uitnodiging gehad voor een drietal bijeenkomsten.

Bijeenkomst 16 juli 2015

Op deze eerste bijeenkomst waren ruim 30 bewoners aanwezig.

Na een introductie van de wethouder en een korte uitleg zijn de aanwezige bewoners in groepjes aan de slag gegaan. Op plattegronden konden zij met groene en rode stickers aangeven waarover ze respectievelijk wel en niet tevreden waren. Daarnaast werd hen voor de geplaatste rode stickers een schriftelijke toelichting gevraagd (niet tevreden over: ..., hoe kan dit worden opgelost: ... en wat kan ik\kunnen wij zelf doen...)

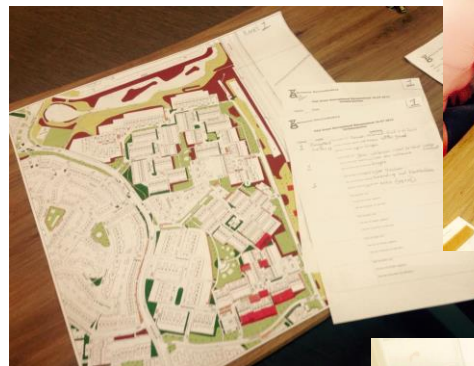
Bijeenkomst 19 oktober 2015

Op de tweede bijeenkomst was de opkomst zeker zo groot als op de eerste bijeenkomst. Tijdens de tweede bijeenkomst is teruggekeken naar de input van de eerste avond en de schriftelijke reacties van bewoners die op de eerste avond niet aanwezig konden zijn. Alle reacties met betrekking tot groen zijn verwerkt in een kaart zodat er een duidelijk overzicht was van wat er onder de bewoners leeft.

Tevens stond er in een schema vermeld wat de gemeente wel kon doen, wat de gemeente niet kon doen en wat aan de bewoners zelf was om uit te voeren. Daarna werd er vanuit de gemeente op hoofdlijnen een reactie gegeven op de kaart en is er besproken hoe de verdere uitwerking opgepakt kon worden.

Bijeenkomst 2 december 2015

De derde bijeenkomst was een inloopavond. Op deze avond konden de bewoners via diverse tekeningen en de aanwezige ambtenaren informatie inwinnen over de definitieve uitvoeringsplannen. Naast de tekeningen hing er informatie over het vervolgproces, burgerinitiatieven en de achterpaden.

Resultaat

De uitvoering van de pilot heeft grotendeels plaatsgevonden in het voorjaar van 2016.

Hoeveelheden

In het overzicht hieronder staan de veranderingen en de bijbehorende hoeveelheden aangegeven.

Verwijderen bomen	36 stuks
Omvormen van gazon naar struiken	45 m2
Omvormen van struiken naar vaste planten	130 m2
Omvormen van bosplantsoen naar struiken	520 m2
Omvormen van halfverharding naar struiken	45 m2
Omvormen van bosplantsoen naar verharding (achterpaden)	140 m2
Op diverse plekken is de bestaande beplanting aangevuld (inboet)	

Bewonersparticipatie

Om bewonersparticipatie te stimuleren is op de bewonersavonden aangegeven wat bewoners zelf zouden kunnen doen en is bewoners gevraagd wat zij zelf zouden willen doen. Hieruit volgde een aantal werkzaamheden waarvan bewoners aangaven dat zij deze zelf uit zouden willen en kunnen voeren.

- Enkele bewoners hebben achter de woningen van Benraatshoef 230 t/m 249 (wijk A) na de benodigde voorbereidende werkzaamheden zelf de tegels van de achterpaden gelegd. Ook hebben zij aangegeven om na aanplant van de haag langs de paden de grond rondom de haag onkruidvrij te houden en overhangende takken te snoeien.
- Bewoners onderhouden de bloembakken aan de achterzijde van de woningen aan de Benraatshoef 214, 224 en 218, 220 (wijk B).

- Er is door bewoners € 1000,- aangevraagd voor het renoveren van een drietal groenvakken voor de woningen van Rijvoortshoef 226 t/m 228 (wijk E). Dit bedrag is vanuit het wijkbudget toegekend. Na de renovatie zullen de bewoners zelf zorg dragen voor de aanplant en het onderhoud.

Kosten

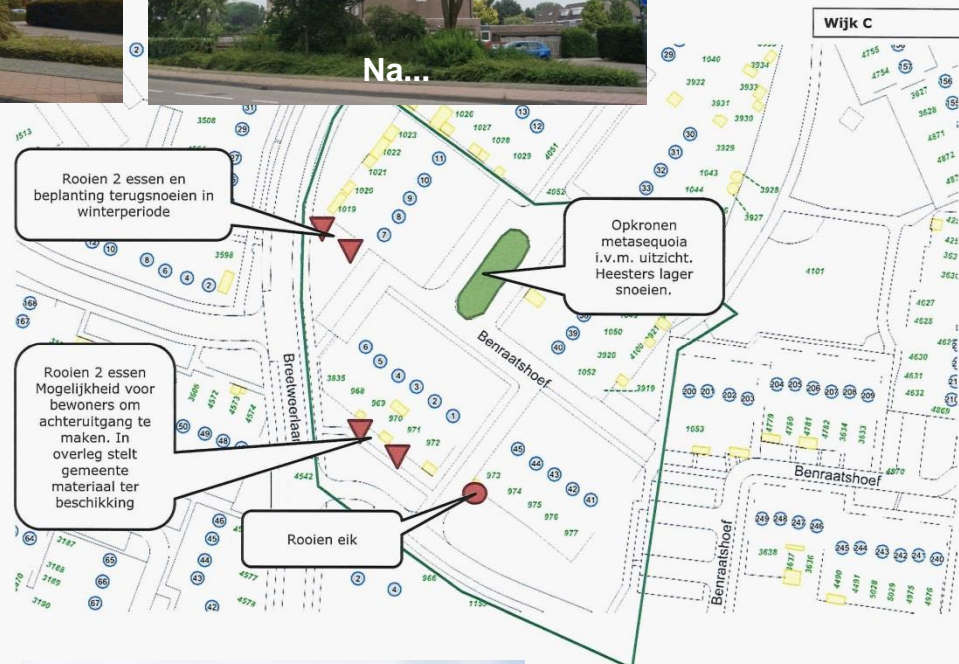
De uitvoering van de pilot groenonderhoud heeft ca. € 38.000,- gekost.

Naast groenwerkzaamheden zijn er ook een aantal verhardingswerkzaamheden uitgevoerd. Deze bestonden uit voorbereiding en ondersteuning bij de aanleg van de achterpaden door de bewoners, de aanleg van enkele paadjes tussen plantvakken en de aanleg van een klikoopstelplaats.

Rooien bomen	€ 14.000
Renovatie groen	€ 11.000
Renovatie plantvakken door bewoners	€ 1.000
Verharding (achterpaden, klikoopstelplaats en tussenpaadjes)	€ 13.000

Beoordeling pilot

Om het succes van de pilot groenonderhoud enigszins meetbaar te maken is de bewoners gevraagd middels een enquête hun beleving en mening omtrent de pilot te ventileren.

Het enquêteformulier is toegestuurd aan alle bewoners binnen het pilot gebied. Van de 341 verstuurdde enquêtes zijn er 55 (=16%) ingevuld en teruggestuurd.

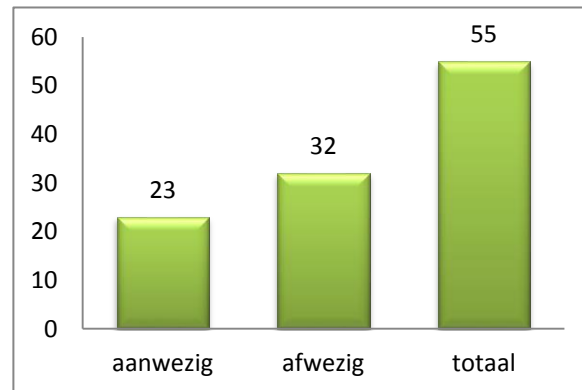
De vragen/stellingen 2 tot en met 5 zijn alleen ingevuld door bewoners die op een of meerdere bewonersavonden aanwezig waren. De overige vragen zijn ingevuld door alle bewoners die de enquête ingevuld hebben.

De antwoorden op de vragen en de stellingen uit de enquête zijn weergegeven in de grafieken op de volgende pagina's. Om een beeld te schetsen van de diverse opmerkingen uit de enquête zijn er een aantal opmerkingen onder de grafieken geplaatst.

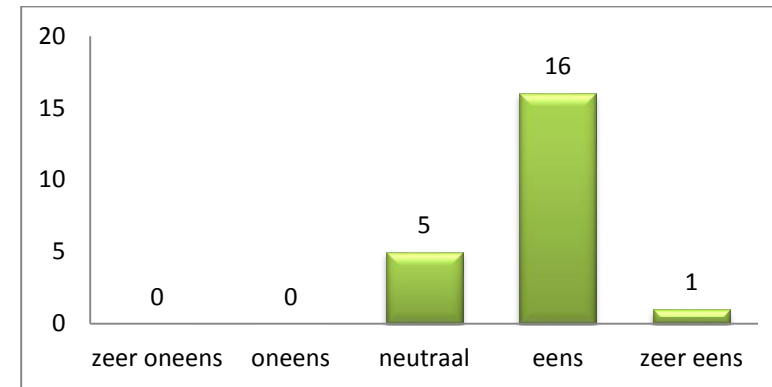
ENQUETE

Proces bewonersavond

1. Ik was aanwezig op één of meerdere bewonersavonden.

2. Stelling: De bewonersavonden heb ik als prettig ervaren.

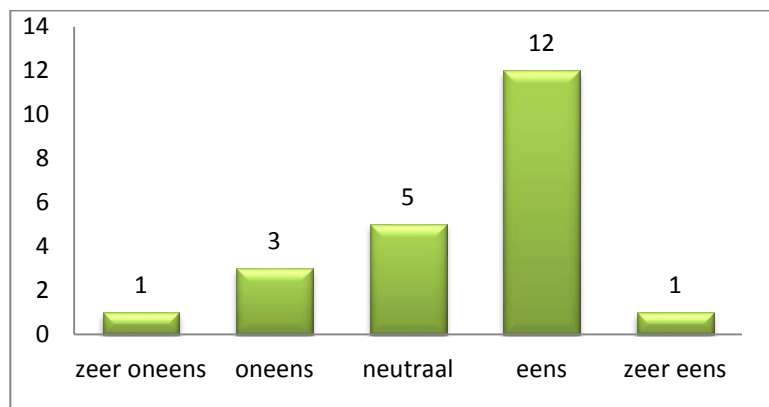

"duidelijke uitleg over indeling avond en over inhoud pilot. Groepjes vormen met buurtbewoners en plus -en minpunten bespreken werkte goed"

"te avond prima laatste avond zeer matig. Te weinig gemeenteafvaardiging en weinig representatief"

3. Stelling: De communicatie vanuit de gemeente rondom de pilot groenonderhoud is goed verlopen (denk hierbij aan uitnodigingen, presentaties, aanpak)

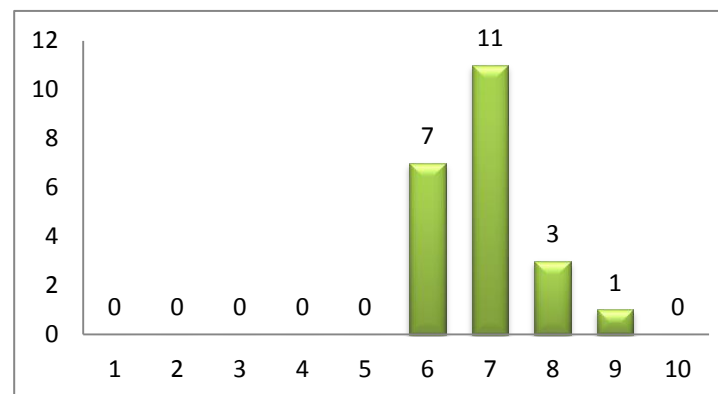
"aanpak prima, grote duidelijke plattegronden, was fijn werken, uitnodiging op tijd, het woord pilot was onbekend"

"uitnodiging goed, presentatie goed, aanpak matig"

"graag nog een avond voor de pilot"

"prima"

4. Het proces (bewonersavonden) van de pilot groenonderhoud beoordeel ik met het cijfer:

"voldoende aandacht van de organisatoren, bewoners werden gehoord, aandacht voor opmerkingen, grenzen werden aangegeven en budget genoemd"

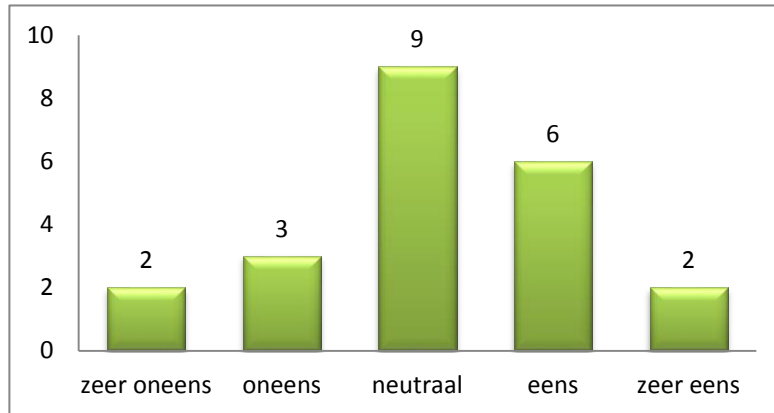
"beslissingen over welke bomen had schriftelijk moeten gebeuren, nu bijna verkeerde boom gekapt Benraatshoef tussen 6 en 7"

"1e avond prima, laatste avond: 4"

Uitvoering

5. Stelling: De uitvoering naar aanleiding van de avonden is goed uitgevoerd.

"beplanting en inrichting is verbeterd, zoals afgesproken in overleg met bewoners bomen gerooid, struiken vervangen"

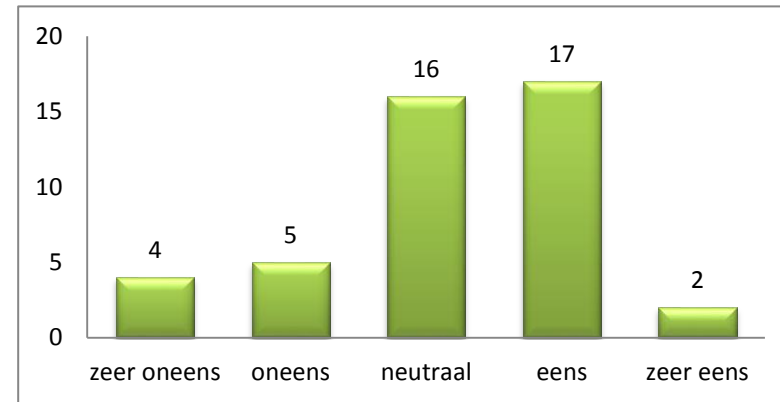
"zie weinig verschil, nog rotzooi onkruid snoeien"

"niets uitgevoerd"

"er zijn veel mensen blij gemaakt maar er zijn er nog steeds (vooral in de binnenring) die zich niet gehoord voelen, dat blijft"

"groot verschil in aanpak omgeving zo is thv Rijvoortshoef 200 alles aangepakt en achter woning Rijvoortshoef 207 (nog) niets maar ja die hebben toegang tot de gemeenteraad"

6. Stelling: De gemeente heeft geluisterd naar mijn groen ideeën en wensen.

"de plantenbakken zijn keurig en de paden zijn super"

"niet alles is gehonoreerd, kan ook niet"

"blij dat de eikenboom eruit is"

"onze wens was bomen weg, staan er nog steeds"

"bij ons in de buurt is niets gedaan"

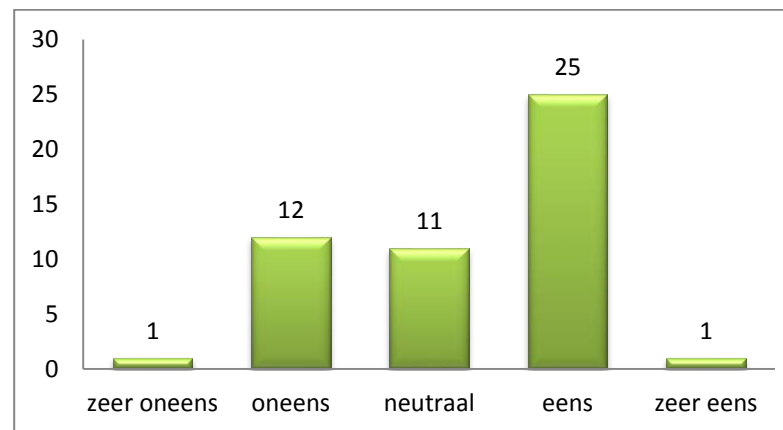
"Eikenbomen aan Rijvoorthoef geven veel overlast. In de tussenstraatjes wordt geen onkruid weggehaald. Onkruid staat nu 1 m hoog!!"

"ik heb geen wensen/idee neergelegd bij de gemeente maar wetende dat andere burens dat wel hebben gedaan kan ik zeggen nee ze hebben niet geluisterd"

"in overleg met de gemeente zijn 3 bomen in het park, aangrenzend aan onze tuin niet gekapt, maar flink gesnoeid. Zeer fijne samenwerking! En Belang van woongenot serieus genomen. TOP!"

7. Stelling: Ik vind het goed dat we als bewoners ook iets zelf moeten doen (denk aan onderhoud of hulp in aanleg).

"doen wij al 10 jaar"

"maar wel in goede samenwerking. Het moet gaan om schoonhouden, onderhoud als snoeien en knippen moet bij de gemeente blijven"

"houdt u brandgang zelf schoon, toezicht!"

"ik kies niet voor groenstroken, dus wil er ook geen last van hebben"

"we moeten al zoveel (bv. mantelzorg, werk, oppassen) Is taak van de gemeente"

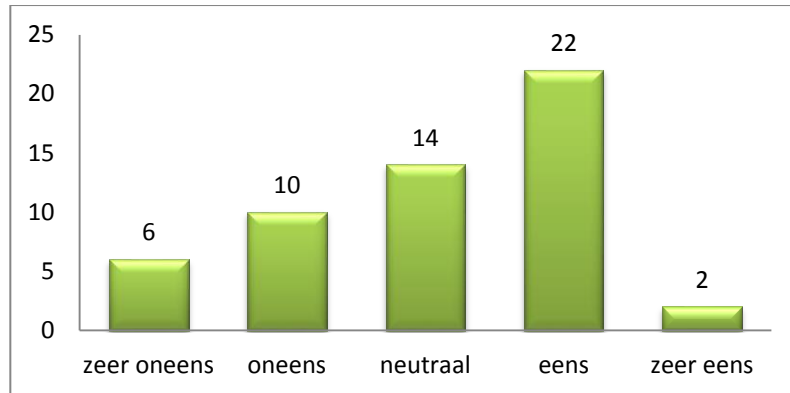
"als huurder betaal je meer huur voor een groenrijke omgeving dus ik vind niet dat je daar dan ook nog iets voor moet doen"

"alleen als we zelf ook mogen snoeien en inspraak hebben wat er komt"

Resultaat

8. Stelling: De pilot groenonderhoud heeft het groen in de Rijvoortshoef/Benraatshoef positief veranderd.

"Door het weghalen van de beplanting is het uitzicht op de schuttingen niet altijd in het voordeel"

"nog niet, plan is nog niet volledig klaar. Nu veel onkruid achter de huizen"

"waar?"

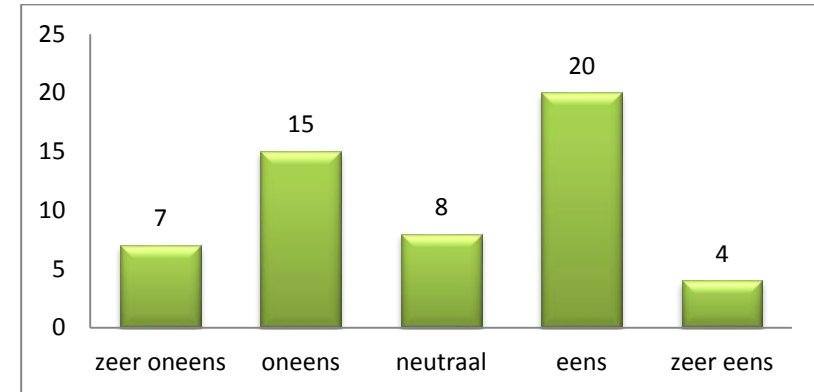
"veel te vol en te hoog"

"ziet er netjes uit, maar was al zo"

"bomen veel te groot voor in groenstrook"

"ja, wel is het groen in Raamsdonksveer redelijk slordig, In Dussen netter. Ik let erop en ruim zwerfval op."

9. Stelling: Ik ben nu tevreden over het groen in mijn leefomgeving.

Opmerkingen:

"ja, mijn kijk op het ambtelijk apparaat is door de pilot veel positiever geworden. Veel contact, korte lijnen, samenwerking, overleg"

"beplanting waar mensen in en uit stappen is helemaal niet handig"

"alleen moet het onderhouden worden"

"veel van hetzelfde, meer variatie is mooier"

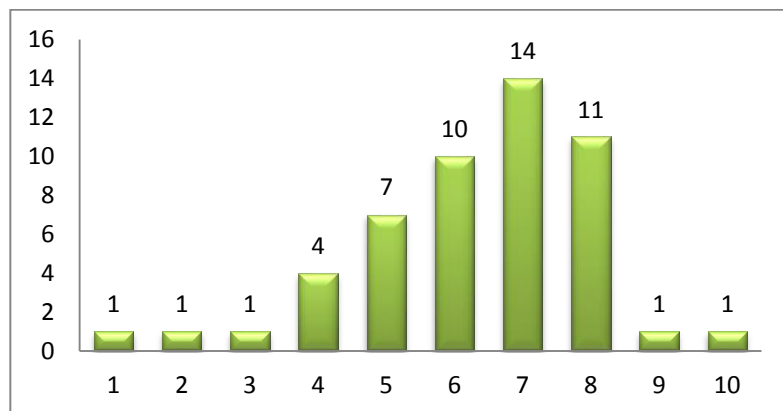
"behoudens de bomen die weg zijn"

"veel te hoge bomen voor de woning"

"eikenbomen zorgen voor veel overlast in diverse seizoenen"

10. Stelling: De uitvoering van de pilot groenonderhoud beoordeel ik met het cijfer:

Opmerkingen:

"Er zijn veel wensen ingewilligd"

"niks gedaan"

"stoepen en fietspaden zien er niet uit, onkruid, onkruid, onkruid!"

"ben terughoudend, eerst even afkijken"

"de groenvoorziening ziet er netjes uit rond de Omschoorweg!"

"beter opruimen of anders niets doen"

"Mensen die kwamen planten moesten langs de deur om te vragen of de auto's verzet konden worden. Niemand wist wat er ging gebeuren. Hoop was dat er parkeerplaatsen zouden komen"

Tips voor het voortzetten van een pilot groen in andere wijk:

"ik vind dat er wat aan het onkruid op stoepen aan straten gedaan moet worden dan kan er mooie beplanting staan het is armoedig gesteld qua uitstraling"

"het spijt me dat ik er niet bij was. Laat andere wijken komen kijken"

"doorgaan op dezelfde manier! Complimenten"

"betere communicatie over inzet bewoners, aanmelden etc."

"bezint eer ge begint"

"schriftelijke duidelijke beslissingen, ook juiste tijdschema"

"meer onderhoud"

"hoop dat het zo blijft in de toekomst"

"overhangende heggen bij stoepen aanpakken, soms is de stoep voor de helft nog maar bruikbaar"

"veel minder groen op een "veld""

"niet alleen lage struiken maar ook wat hogere (struiken, bomen)"

"frequentie van het maaien van de gazons verhogen, grote dotten gras blijven liggen"

Bevindingen en conclusie

Uitslag enquête

Proces bewonersavond

Uit de enquête is af te lezen dat de beoordeling van het proces gemiddeld genomen positief is. Hoewel er een aantal negatieve reacties waren over de inloopavond (3^e avond) hebben de bewoners de bewonersavonden over het algemeen als prettig ervaren. Het grootste deel van de bewoners was tevreden over de communicatie. Het gemiddelde cijfer is een 7.

Uitvoering

Wat de uitvoering betreft lopen de meningen behoorlijk uiteen. Een aantal bewoners is heel tevreden omdat het er naar hen geluisterd is maar ook een heel aantal bewoners is ontevreden omdat er in hun directe omgeving niets gedaan is of omdat hetgeen zij aangegeven hebben niet uitgevoerd is. In het laatste geval gaat het dan voornamelijk over het kappen van bomen.

De helft van de bewoners die de enquête ingevuld hebben geeft aan dat ze het goed vinden dat ze ook iets (onderhoud of hulp bij de aanleg) zelf moeten doen. Toch is gedurende de pilot gebleken dat slechts een enkeling bereid was zelf actie te ondernemen. Uiteindelijk waren er een drietal locaties waarbij bewoners zelf aan de slag (zijn ge-)gaan.

Resultaat

Hoewel 24 van de 55 bewoners die gereageerd hebben op de enquête aangeven dat de pilot het groen in de Rijvoortshoef/Benraatshoef positief veranderd heeft zijn er ook 16 bewoners die dat juist niet vinden. 22 bewoners zijn na de pilot niet tevreden over het groen terwijl 24 bewoners dit wel zijn. Ook hier lopen de meningen behoorlijk uiteen en blijkt uit de reacties dat verschillende bewoners ontevreden zijn omdat er in hun directe omgeving niets gedaan is of omdat hetgeen zij aangegeven hebben niet uitgevoerd is. Verder worden er zaken aangehaald die geen onderdeel uitmaken van de pilot maar wel grote invloed hebben op de beleving van de leefomgeving zoals onkruid op verharding, parkeerproblemen en overige verhardingsproblemen.

Uit de bewonersavonden kwam heel duidelijk en gezien de meldingen uit het verleden niet geheel onverwachts naar voren dat een groot aantal bewoners ontevreden is over de bomen in het pilotgebied. Na een zorgvuldige afweging zijn er uiteindelijk 36 bomen gekapt. Ondanks deze kap blijkt uit de enquête maar ook uit overige reacties van bewoners dat er toch nog ontevredenheid heerst over grote bomen. Aan de andere kant zijn er ook reacties waarin bewoners aangegeven dat ze vinden dat er te veel bomen gekapt zijn.

De uitvoering van de pilot groenonderhoud wordt gemiddeld beoordeeld met een ruime 6.

Conclusie

De zeer uiteenlopende reacties die uit de enquête en de bewonersavonden naar voren zijn gekomen benadrukken weer eens hoe lastig het is om te komen tot een aanpak en een resultaat waarover iedereen (bewoners maar ook de gemeente) tevreden is. Niet alle wensen van bewoners kunnen uitgevoerd worden en dat heeft duidelijk invloed op de uitslag van de enquête. Uiteindelijk wordt de pilot groenonderhoud gemiddeld met een voldoende gewaardeerd. Samen met het zichtbare resultaat mag er gesproken worden van een succesvolle pilot.

De totale kosten voor de pilot zijn met € 39.000 (€ 26.000 groen en € 13.000 verharding) beduidend hoger uitgevallen dan de € 10.000 die beschikbaar is gesteld. Hoewel hier deels rekening mee gehouden was door het reserveren van gelden vanuit het reguliere groenonderhoudsbudget (renovatie groenvakken) moeten hierover bij een eventuele voortzetting van deze werkwijze wel duidelijke keuzes gemaakt worden.

De beleving van de woonomgeving wordt bepaald door veel verschillende aspecten. Uit zowel de bewonersavonden als de enquête, als de uiteindelijke uitvoering blijkt dat de wensen van bewoners vaak niet terug te brengen zijn tot alleen de groeninrichting.

